

at der maa anvendes flere Lispuud Sukker eller i alt Fald Sukker i Lispuudvis til Sultetøj til at gøre Bærrene brugbare i Husholdningerne, medens de før maatte sidde og visne paa Bussene. Enhver, der kender lidt til det, vil jo ogsaa vide, hvilket udmærket Middel Sukker er til at gøre Måden behagelig og give den en tiltrækkende Smag. Kunde vi nu, efter at Bondestanden er kommen mere op og har faaet bedre Raad, udvide Forbruget af Sukkeret og udbrede det til mere ubemidlede Lag i Samfundet, vilde det vistnok være af den allerstørste Betydning. Det er jo almindelig anerkendt, at Sukkeret er et overordentlig vigtigt, godt og sundt Næringsmiddel, og hvilken Rolle vil det ikke kunne spille i mangen en fattig Husholdning, nu da Forholdene ere saa forandrede? Det er jo for Eksempel paa Landet ikke længere saa gaanske let for en simpel Husmandsfamilie at faa Mælk, som det har været tidligere. Nu maa de ty til Mejerierne, og det er ofte for lang en Vej at gaa for at skaffe sig Mælk. Hvad kan saa Sukkeret ikke ofte udrette? Naar der for Eksempel til Middagsmaden i Djebliffet kun er en Smule Hyggryn og Vandet fra Brønden, saa kan det koges sammen, og sættes der saa Sukker og Saft til, saa bliver det en behagelig Ret, medens det ellers er saa godt som uspiseligt. Og hvilken Anvendelse vil der ikke blive derfor, naar Bærrene i Husmandshaven ikke længere skulle sidde og visne eller tørres paa Bussene? Sukkeret er altsaa en af den Slags Forbrugsartikler, som ved Tidens Udvikling har faaet en gaanske anden Betydning for Husholdningen end tidligere. Det er ikke en Luksusgenstand, men en Nødvendighedsgenstand og en Forbrugsgenstand af den allerstørste Betydning. Naar vi nu skulle give dette nyttige Næringsmiddel en videre Udbredelse og Anvendelse, kunne vi ikke gøre det paa anden Maade end ved at gøre det billigere. Det, der i Djebliffet maa gøre Sukkeret til en Luksusartikel, er just den Forøgelse af Prisen derpaa, der fremkommer ved Tolden. Det bliver en Luksusartikel derved, at den ubemidlede Mand ikke ser sig i Stand til at ellers de Penge, hvorfor han skal købe det, eller at han maa købe det i mindre Kvantiteter. Det er derfor, det ikke kan finde den Anvendelse, som var ønskelig. Vi skulle altsaa give det en videre Anvendelse, og det er vel ikke usandsynligt at tænke sig, at det kan faa den dobbelte Anvendelse mod nu — vi bruge her i Landet omkring 30 Pund Sukker pr. Individ — naar det bliver toldfrit. Det vil være den

Vej, der er os anvist, at gøre Sukkeret toldfrit for derved at skaffe det en saa meget større Anvendelse til Husholdningsbrug. Det har imidlertid ikke for mig været det alene bestemmende til at gaa med til Indbringelsen af dette Lovforslag, at det vil faa en forøget Anvendelse i Husholdningen; men det, der har bestemt mig, har tillige været den Betragtning, det vil kunne faa for Fremtiden for Forædlingen af Landets Byprodukter, saa at der i Fremtiden kan blive forøget Afkætning af dem, og de kunne blive indbringende i nationaløkonomisk Henseende. Det er jo saa, at Tiden ogsaa paa disse Omraader har taget sin Udvikling. Medens vi for en Snes Aar tilbage kun kendte de Indtægter af Jorden, som vi toge gennem Salget af vort Korn, og vel ogsaa noget gennem Salg af Smør, er Salget af Korn nu saa godt som gaet ud af Spillet, i alt Fald for en væsentlig Del, paa Grund af den stærke Konkurrence, vi have fra andre Landes Kornavl. Vi ere derved komne ind paa Produktion af Rød gennem Forøgelse af vore Kreaturbesætninger, og et bedre Kreaturopdræt, samt paa en stærkere Produktion af Smør, paa Anvendelse af vor Kornproduktion til Forædling af disse Fede-vareprodukter. Vi have der igennem faaet forøgede Indtægter, taget Revanche for det Afsvab, vi have lidt i Konkurrencen med andre Landes Kornfrembringelser. Det er jo imidlertid et Spørgsmaal, om ikke Konkurrencen ogsaa der vil naa os, og vi maa jo erindre, at Kreaturopdrættet er forbundet med ikke ringe Risiko; der er jo en gaanske anden Risiko forbundet med det, end der i sin Tid var forbundet med det ligefremme Salg af Kornet til Købmanden. Naar man har opdrættet et kostbart Stykke Kvæg, og hvilket man venter sig en stor Indtægt, kan der indtræde Uheld med det; det kan dø, og man kan derved lide stort Tab. Da der nu ogsaa kan optræde en Konkurrence fra andre Lande i Henseende til Kreaturopdræt og Smørproduktion, der kan blive os for stærk, gælder det om i Tide at have tænkt paa, hvilke Udveje der kunne være for at skaffe os en yderligere Indtægt, for at faa Landets Indtægtskilder til at flyde bestandig rigeligere. I saa Henseende har Opmærksomheden i den sidste Tid været meget henvendt paa en forbedret Havedyrkning, og særlig ogsaa paa at lægge Bind paa Værdyrkning. En af vore mere fremragende Havemænd har for kort Tid siden paa et Møde udtalt, at en Lønne Land med vel passede Værbuste, f. Eks. Ribsbuste, vil kunne indbringe omtrent 1,600 Kr. aarlig, altsaa langt mere, end hvad vi kunne udbringe af en Lønne